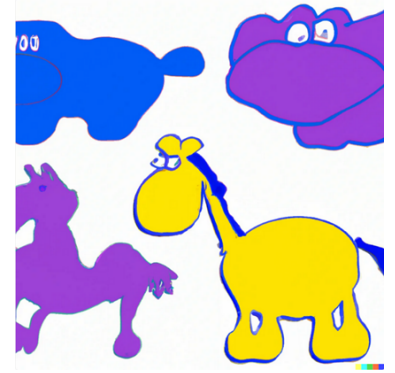

AI & IE

Artificiële Intelligentie en Intellectuele Eigendom

Stellingen voor discussie en scripties (versie van 28 augustus 2023)

Dirk Visser¹

(D) Dirk × DALL-E, Human & AI

Inhoud

Auteursrecht	2
Machine learning	2
Opt-out.....	3
Auteursrecht op AI Output?	4
Bewijslast	5
Maatregelen?	5
Naburige rechten	6
Persuivingsrecht.....	6
Geluidsbestand	6
Bewegend beeld.....	7
Databankenrecht.....	7
Modellenrecht.....	8
Merkenrecht.....	8
Octrooirecht	8
Stijlnabootsing	9
Portretrecht.....	10
‘Stemrecht’	10
Vermelding gebruik AI.....	11

---

¹ Hoogleraar IE in Leiden en advocaat in Amsterdam. De stellingen zijn aangevuld naar aanleiding van suggesties van Peter Blok. De tekst is tot stand gekomen zonder het gebruik van AI. De afbeeldingen zijn gemaakt met DALL-E 2. Vragen en suggesties voor aanvulling en verbetering zijn welkom via d.j.g.visser@law.leidenuniv.nl.

Auteursrecht

Machine learning

1. Het proces van 'machine learning' door AI, waarbij talloze bestaande auteursrechtelijk beschermde bestanden worden verwerkt om de AI te 'trainen' ...
  - a) vormt in het geheel *geen* auteursrechtelijk relevante handeling omdat er slechts onbeschermde patronen uit de bestanden worden geëxtraheerd.
  - b) vormt een '*tijdelijke reproductie*' van voorbijgaande aard met als enig doel een rechtmatig gebruik en zonder zelfstandige economische waarde als bedoeld in [artikel 13A Auteurswet](#) en artikel 5 lid 1 Auteursrechtlijn.
    - maar / en is (niet) in strijd met de driestappen-toets.
  - c) is aan te merken als '*tekst- en datamining*' en is voor een wetenschappelijk doel altijd toegestaan op grond van [artikel 15n Auteurswet](#) en voor een commercieel doel op grond van [artikel 15o Auteurswet](#) als 'het auteursrecht door de maker of zijn rechtverkrijgenden niet uitdrukkelijk op passende wijze is voorbehouden, zoals door middel van machinaal leesbare middelen bij een online ter beschikking gesteld werk'.²
    - maar / en is (niet) in strijd met de driestappen-toets.
  - d) is in de VS aan te merken als 'fair use'.³
  - e) vormt een reproductie van al die bestaande werken dat door rechthebbenden op die werken *zonder meer* kan worden *verboden*.
    - daarom moeten er licenties voor worden afgesloten met rechthebbenden.⁴
  - f) vormt een '*onteigening*' van (intellectuele) eigendomsrecht in de zin van artikel 17 lid 1 en 2 Handvest EU
    - die gecompenseerd moet worden met een wettelijke (collectief te incasseren) billijke vergoeding / collectieve heffing).⁵

---

² Vgl. Antwoord op Kamervragen d.d. 21 augustus 2023, [TK 2022-2023, 3381](#)

³ Vgl. [Mark A. Lemley and Bryan Casey. Fair Learning, in: Texas Law Review Volume 99, issue 4 \(2021\).](#)

⁴ Zoals Open AI recent gedaan heeft met Associated Press. <https://apnews.com/article/openai-chatgpt-associated-press-ap-f86f84c5bcc2f3b98074b38521f5f75a>

⁵ Zoals de Pictoright koepelorganisatie European visual artists (EVA) voorstelt. <https://pictoright.nl/en/general/statement-eva-over-auteursrecht-en-ai/>

Opt-out

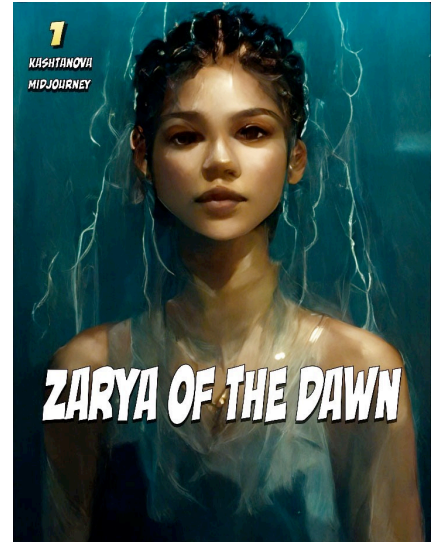
2. De 'opt-out' voor tekst-datamining, oftewel het auteursrechtvoorbehoud bedoeld in [artikel 15o Auteurswet](#) en [artikel 4 lid 3 DSM-richtlijn](#)...
  - a) is een effectief middel om machine learning te beperken en licenties af te dwingen;
  - b) is zinloos omdat de meeste werken niet tijdig van dat voorbehoud zijn voorzien en al online staan en/of al door AI zijn verwerkt;
  - c) is in de praktijk bij tal van werken (waar talloze versies van online staan of komen) helemaal niet mogelijk;
  - d) vergt een standaardisatie en wereldwijde afspraken die (niet) kan werken en (niet) tot stand zal komen.

3. De verplichting voor AI aanbieders opgenomen in art. 28b lid 4 sub c van de AI Act ([versie van 14 juni 2023](#)) to 'document and make publicly available a sufficiently detailed summary of the use of training data protected under copyright law'...
  - a) is een belangrijke regel die de noodzakelijke transparantie kan brengen;
  - b) is een onrealistische regel die niet zal werken;
  - c) is een regel die niet zal worden nageleefd met een beroep op de bescherming van bedrijfsgeheimen.

"blue horse, purple dog & yellow hippopotamus" (D) Dirk × DALL·E, Human & AI

Auteursrecht op AI Output?

4. Op een afbeelding vervaardigd door een AI op basis van de prompt (instructie) *“blue horse, purple dog & yellow hippopotamus”*, (waarop geen nabewerking heeft plaatsgevonden)...
  - a) rust wél auteursrecht, omdat deze prompt ongebruikelijk en origineel is;
  - b) rust geen auteursrecht, omdat deze korte prompt onvoldoende invloed heeft op de vormgeving van de afbeelding;
  - c) rust geen auteursrecht, omdat geen enkele prompt in woorden – hoe gedetailleerd ook – voldoende invloed heeft op de vormgeving van de afbeelding.⁶
5. Op een afbeelding vervaardigd door een AI op basis van de prompt *“blue horse, purple dog & yellow hippopotamus”* waarop een eenvoudige menselijk nabewerking heeft plaatsgevonden...
  - a) rust wél auteursrecht, omdat iedere vorm van menselijk nabewerking tot een ‘eigen intellectuele schepping’ leidt en dus tot auteursrechtelijke bescherming.
  - b) rust geen auteursrecht, omdat een eenvoudige menselijke nabewerking in het niet valt bij de vormgevingswerkzaamheid van de AI en onvoldoende een ‘persoonlijk stempel’ op de afbeelding drukt.
6. Op één afbeelding door een mens geselecteerd uit duizend afbeeldingen die allemaal vervaardigd zijn door een AI op basis van dezelfde prompt *“blue horse, purple dog & yellow hippopotamus”* ...
  - a) rust wél auteursrecht, omdat een dergelijke selectie een creatieve keuze inhoudt.
  - b) rust geen auteursrecht, omdat een dergelijke selectie er nooit toe kan leiden dat een afbeelding die zelf geen resultaat is van menselijke creativiteit in aanmerking komt voor auteursrechtelijke bescherming.
7. Op een verzameling van vijf afbeeldingen door een mens geselecteerd uit duizend afbeeldingen allemaal vervaardigd door een AI op basis van dezelfde prompt *“blue horse, purple dog & yellow hippopotamus”* ... rust wél auteursrecht, te weten het verzamelauteursrecht, in Nederland erkend in artikel [5 Auteurswet](#) in de EU in artikel 3 [Databankrichtlijn](#).⁷

⁶ Iemand die een menselijke kunstenaar een opdracht geeft om een schilderij te maken met deze instructie verkrijgt ook geen auteursrecht op het resultaat, zelfs geen mede-auteursrecht. Het auteursrecht daarop ligt bij de kunstenaar. Dit lijkt het standpunt van het US Copyright Office blijkens zijn [Zarya of the Dawn beslissing](#). (zie afbeelding)

⁷ Artikel 3 Databankrichtlijn: “Volgens deze richtlijn worden databanken die door de keuze of de rangschikking van de stof een eigen intellectuele schepping van de maker vormen, als zodanig door het auteursrecht

Bewijslast

8. Als een voortbrengsel waarvan onbekend is of het met behulp van AI is gemaakt, blijkt geeft van menselijke creativiteit ...
  - a) is dat voldoende voor auteursrechtelijke bescherming,⁸ tenzij een wederpartij bewijst dat er geen sprake is van menselijke creativiteit.
  - b) is dat voldoende voor auteursrechtelijke bescherming, mits dat voortbrengsel dateert van vóór 2022.
  - c) is dat niet voldoende voor auteursrechtelijke bescherming, want bij gemotiveerde betwisting dient de rechthebbende (aan de hand van het vervaardigingsproces of met behulp van getuigen) te bewijzen waar de menselijke creativiteit uit blijkt.

9. Als een voortbrengsel vervaardigd door een AI grote gelijkenis vertoont met een bestaand auteursrechtelijk beschermd werk,
  - a) is er sprake van auteursrechtinbreuk, als de totaalindruk van het voortbrengsel erg veel lijkt op de totaalindruk van de beschermde trekken van bestaande werk, tenzij *bewezen* wordt dat er *geen sprake* is van *ontlening*.⁹ Als dat onmogelijk is omdat de trainingsdata niet aan de gebruiker bekend zijn, zal inbreuk worden aangenomen.
  - b) is er geen sprake van auteursrechtinbreuk, ook niet als de totaalindruk van het voortbrengsel erg veel lijkt op de totaalindruk van de beschermde trekken van het bestaande werk, omdat er dan geen sprake is van ontlening maar van toeval.

Maatregelen?

10. Het proces van 'machine learning' door AI, waarbij talloze bestaande auteursrechtelijk beschermde bestanden worden verwerkt om de AI te 'trainen' ...
  - a) dient geheel te worden verboden, door de 'tekst- en datamining' uitzondering hier nadrukkelijk niet van toepassing te laten zijn, omdat het de culturele industrie ernstig bedreigt.
  - b) dient te worden aangemoedigd en volledige toelaatbaar te zijn door (de mogelijkheid van) het anti-commerciële tekst- en datamining-voorbehoud te schrappen, omdat 'machine learning' van levensbelang is voor een bloeiende (Europese) AI-industrie.

11. Als met AI vervaardigde afbeeldingen, teksten, geluiden of andere voortbrengselen voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking (zouden) komen...

---

beschermd. Er worden geen andere criteria toegepast om te bepalen of ze voor die bescherming in aanmerking komen. De auteursrechtelijke bescherming van databanken in deze richtlijn betreft niet de inhoud van die databanken en laat de bestaande rechten op die inhoud onverlet”.

⁸ Vgl. HR 30 mei 2008, [ECLI:NL:HR:2008:BC2153](#), NJ 2008/556, m.nt. E.J. Dommering, AMI 2008/12, m.nt. M.R.F. Senftleben, IER 2008/58, m.nt. J.M.B. Seignette (Endstra/Nieuw Amsterdam), ov. 4.5.2.

⁹ HR 21 februari 1992, NJ 1993, 164 m.nt. JHS, AA 1993, p. 295 m.nt. Cohen Jehoram, AMI 1993, p. 7 m.nt. Gerbrandy, BIE 1993, p. 246, IER 1992, p. 89 m.nt. Quaedvlieg (Barbie).

- a) is dat een probleem, omdat het leidt tot nodeloze monopolies.
- b) is dat een probleem, omdat het leidt tot geschillen over te grote gelijkenis.
- c) is dat geen probleem, want niemand zal die afbeeldingen willen of hoeven kopiëren omdat men even goed zelf door AI vergelijkbare afbeeldingen kan maken.
- d) is dat oneerlijke concurrentie voor menselijke makers en in strijd met de doelstelling van auteursrecht om *menselijke* kunst te belonen en stimuleren.

12. Een heffing op door AI vervaardigde kunst¹⁰ is...

- a) een goed idee om daarmee via de bestaande collectieve beheersorganisaties menselijke makers financieel te ondersteunen.
- b) een slecht idee omdat dit in feite zowel een belastingmaatregel als een kunstsubsidie is zonder enige juridische grondslag die net zo goed of beter uit de algemene middelen kan komen en vooral ten goede zal komen aan de succesvolle makers.

Naburige rechten

Persuitgeversrecht

13. Op een afbeelding vervaardigd door een AI op basis van de prompt “*blue horse, purple dog & yellow hippopotamus*” die is verschenen in een ‘perspublicatie’ als bedoeld in [artikel 1r Wet op de Naburige Rechten](#) (WNR)...

- a) rust het recht van de uitgever van die perspublicatie als bedoeld in [artikel 7b WNR](#) en geeft die uitgever een twee jaar durend verbodsrecht ten aanzien van online gebruik.
- b) rust het recht van de uitgever van die perspublicatie als bedoeld in [artikel 7b WNR](#), maar dat geeft die uitgever geen verbodsrecht ten aanzien van die afbeelding, omdat die afbeelding een ‘heel kort fragment’ is in de zin van artikel 7b lid 2 sub c WNR.
- c) rust géén recht van de uitgever van die perspublicatie als bedoeld in [artikel 7b WNR](#), omdat het geen werk, databank of op grond van de WNR beschermde prestatie is.
- d) rust géén recht van de uitgever van die perspublicatie als bedoeld in [artikel 7b WNR](#), omdat deze afbeelding gelijk gesteld moet worden met een werk waarvan de beschermingsduur is verstreken als bedoeld in artikel 7b lid 2 sub c WNR.

Geluidsbestand

14. Op een geluidsbestand vervaardigd door een AI op basis van de prompt “*the sound of singing of a blue horse, purple dog & yellow hippopotamus*”...

- a) rust het naburig recht van de uitvoerend kunstenaar bedoeld in [artikel 2 WNR](#) van de persoon die de prompt heeft gegeven, omdat dit geluidsbestand gelijk te stellen is met de opname van de uitvoering van een werk.

---

¹⁰ Als voorgesteld door Martin Senftleben: [A Tax on Machines for the Purpose of Giving a Bounty to the Dethroned Human Author – Towards an AI Levy for the Substitution of Human Literary and Artistic Works](#)

- b) rust het naburig recht van fonogrammenproducent bedoeld in [artikel 6 WNR](#) van de persoon die de prompt heeft gegeven, omdat dit geluidsbestand een fonogram is in de zin van [artikel 1c WNR](#) (“iedere opname van uitsluitend geluiden van een uitvoering of andere geluiden”).

Bewegend beeld

- 15. Op bewegend beeld vervaardigd door een AI op basis van de prompt “*a blue horse, purple dog & yellow hippopotamus dancing*” ....
  - a) rust het naburig recht van de ‘producent van de eerste vastleggingen van film’ bedoeld in [artikel 7A WNR](#) van de persoon die de prompt heeft gegeven, omdat dit bewegende beeld is aan te merken eerste vastlegging van een film.
  - b) rust géén naburig recht van de ‘producent van de eerste vastleggingen van film’ bedoeld in [artikel 7A WNR](#) van de persoon die de prompt heeft gegeven, omdat producentenschap een investering veronderstelt die bij dit gebruik van AI ontbreekt.¹¹

Uitvoering door deepfake

- 16. De openbaarmaking van een zonder toestemming van een uitvoerend kunstenaar vervaardigde ‘uitvoering’ door een *deepfake* van die uitvoerende kunstenaar (die de indruk wekt van een echte uitvoering)...
  - a) valt onder het verbodsrecht van de uitvoerend kunstenaar, op grond van (een wenselijk ruime interpretatie van) artikel 1 en 2 WNR;
  - b) vormt een portretrechtinbreuk;
  - c) is onrechtmatig jegens die uitvoerend kunstenaar.

Databankenrecht

- 17. Op duizend afbeeldingen allemaal vervaardigd door een AI op basis van dezelfde prompt “*blue horse, purple dog & yellow hippopotamus*” ...
  - a) rust het databankrecht van de persoon die de prompt heeft gegeven, omdat dit een verzameling van zelfstandige elementen is waar die persoon substantieel heeft geïnvesteerd.
  - b) rust géén databankrecht van de persoon die de prompt heeft gegeven, omdat hij niet substantieel heeft geïnvesteerd.
  - c) rust het databankrecht van de producent van de AI, omdat dit een verzameling van zelfstandige elementen is waar die producent substantieel in heeft geïnvesteerd.
  - d) rust géén databankrecht van de producent van de AI, omdat die producent niet substantieel heeft geïnvesteerd in deze verzameling, maar in het creëren van de individuele elementen daarvan.

---

¹¹ Zie overweging 10 bij de [Auteursrechtrichtlijn](#).

Modellenrecht

18. Op 'de verschijningsvorm van een voortbrengsel' dat is vervaardigd op basis van een ontwerp door een AI (op basis van de prompt "*blue horse*", "*purple dog*" of "*yellow hippopotamus*", waarop geen nabewerking heeft plaatsgevonden) ...
- a) rust een (niet-ingeschreven) modelrecht omdat het nieuw is, mits het ook een 'eigen karakter' heeft, wat betekent dat 'de algemene indruk die het bij de geïnformeerde gebruiker wekt, verschilt van de algemene indruk die bij die gebruiker wordt gewekt door modellen die [eerder] voor het publiek beschikbaar zijn gesteld'.
  - b) rust geen (niet-ingeschreven) modelrecht omdat geen sprake is van een 'ontwerper' in de zin van artikel 14 Gemeenschapsmodellenverordening.

Merkenrecht

19. Wanneer een AI die in reactie op een instructie ('prompt') waarin een merk wordt genoemd output genereert die in het economische verkeer mag en kan worden gebruikt die schade toebrengt aan de economische belangen van de merkhouder (bijvoorbeeld: maak een afbeelding in de stijl van [David Hockney](#)® of van [Nijntje](#)®), dan is er...
- a) sprake van (stilzwijgende) merkinbreuk in de zin van art. 2.20 lid 2 sub a BVIE (vergelijkbaar met Sourcy schenken in een café wanneer iemand Spa® bestelt of wanneer een generiek middel geleverd wordt als de arts Tanderil® heeft voorgeschreven).
  - b) sprake van 'ander gebruik' van het merk van art. 2.20 lid 2 sub d BVIE waardoor ongerechtvaardigd voordeel wordt getrokken uit het merk.
  - c) geen sprake van 'gebruik' van het merk
  - d) geen sprake van gebruik van het merk 'in het economisch verkeer', zolang deze output niet wordt verspreid.
  - e) sprake van een 'geldige reden'.

Octrooirecht

20. Een uitvinding die zonder noemenswaardige menselijke inbreng is gedaan door een AI-systeem...
- a) is niet octrooieerbaar omdat geen sprake is van een uitvinding in de zin van art. 52 EOV omdat een uitvinding namelijk een menselijke uitvinder veronderstelt.
  - b) is niet octrooieerbaar bij gebrek aan inventiviteit; uitvindingen die zonder noemenswaardige menselijke inbreng kunnen worden gedaan liggen per definitie voor de hand;
  - c) is octrooieerbaar omdat het octrooirecht geen weigeringsgrond kent voor uitvindingen die zonder noemenswaardige menselijke inbreng zijn gedaan.

21. Een 'uitvinding' op het gebied van de technologie door een AI is vatbaar voor een octrooi als deze 'voor een deskundige niet op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek'. ([artikel 6 ROW 1995](#)) Daarvan is sprake als ...
- a) deze uitvinding, wanneer deze zonder de hulp van een AI tot stand is gekomen, voor een deskundige niet voor de hand ligt;
  - b) deze uitvinding met de hulp van een AI voor een deskundige niet voor de hand ligt;
  - c) de prompt (de instructie aan de AI) voor een deskundige niet voor de hand ligt;
  - d) de wijze van samenstellen, programmeren en trainen van het AI-systeem dat wordt gebruikt bij het verzinnen een oplossing voor het technische probleem voor een deskundige niet voor de hand ligt.
22. Het octrooi op een met behulp van AI gedane uitvinding komt toe aan ...
- a) de maker van de AI;
  - b) de persoon die de instructie aan de AI geeft (of zijn werkgever);
  - c) de maker van de AI en de persoon die de instructie geeft aan de AI gezamenlijk;
  - d) Een afweging tussen de inbreng van de maker van het AI-systeem en de gebruiker van het AI-systeem met betrekking tot de uitvinding.
23. Als een uitvinding met behulp van AI is gedaan,
- a) dient de natuurlijke persoon die prompt heeft geformuleerd als uitvinder te worden vermeld ([op grond van artikel 14 ROW](#)).
  - b) dient de AI (en de prompt) in het octrooi te worden vermeld als uitvinder.
24. De volgende aanpassingen aan het octrooirecht zijn nodig als gevolg van de opkomst van AI:
- a) toevoeging van een weigeringsgrond voor uitvindingen die zonder menselijke inbreng zijn gedaan;
  - b) toevoeging van een regel in de Guidelines for Examination dat bij de beoordeling van inventiviteit moet worden getoetst of de gemiddelde vakpersoon met behulp van AI tot de uitvinding zou zijn gekomen;
  - c) geen.

Stijlnabootsing

25. (Nodeloos verwarring wekkende) stijlnabootsing ten aanzien van de stijl van een auteur wiens werk nog auteursrechtelijk beschermd is, door middel van AI waarbij de naam van de auteur (impliciet) in de prompt wordt genoemd ...
- a) is toelaatbaar en niet onrechtmatig, omdat stijl vrij moet blijven (zie het arrest Broeren/Duijsens van de Hoge Raad);¹²
  - b) is ontoelaatbaar en onrechtmatig, omdat het gebruik van AI hierbij een onrechtmatige bijkomende omstandigheid is, omdat dit, anders dan 'handmatige' stijlnavolging, geen enkele inspanning vergt en puur parasitair is.

---

¹² HR 29 maart 2013, [ECLI:NL:HR:2013:BY8661](#), NJ 2013/504, IER 2013/40 m.nt. F.W. Eijsvogels, AMI 2013/3 m.nt. J.C.S. Pinckaers (*Broeren/Duijsens*), r.o. 3.5 en 3.6. Zie ook A.A. Quaadvlieg, Ideeën, techniek en stijl als dark matter van de auteursrechtelijke beschermingsomvang, AMI 2015/2, p. 29 – 37.

Portretrecht

26. Bij openbaarmaking van een met AI vervaardigde afbeelding van het gelaat van een persoon waarin door een grote mate van gelijkenis een (bekend) bestaand persoon kan worden herkend is...

- a) sprake portretrechtinbreuk;
- b) sprake portretrechtinbreuk als er sprake is van verwarring bij het publiek;
- c) geen sprake van portretrechtinbreuk als de gelijkenis op toeval berust;
- d) sprake van portretrechtinbreuk als de naam van de persoon in de prompt is genoemd.

27. Bij openbaarmaking zonder toestemming van de betrokkenen van een (bewegende) deepfake van een bestaand persoon...

- a) heeft die persoon altijd een redelijk belang daar bezwaar tegen te maken;
- b) kan die persoon alleen bezwaar maken als er gevaar voor verwarring dreigt;
- c) kan de persoon geen bezwaar maken als er sprake is van een humoristische of (maatschappelijk) kritische bedoeling;
- d) moet altijd worden vermeld dat er sprake is van een deepfake.¹³

'Stemrecht'

28. Een door AI vervaardigde *sound a-like* of *voice clone* van een stem is een persoonsgegeven...¹⁴

- a) en mag daarom nooit zonder toestemming van diegene worden gebruikt of verwarring wekken;
- b) maar mag wel worden gebruikt als er sprake is van een humoristische of (maatschappelijk) kritische bedoeling.

---

¹³ Vgl. art. 52 lid 3 en 3a van de AI Act ([versie van 14 juni 2023](#)), "Where the content forms part of an evidently creative, satirical, artistic or fictional cinematographic, video games visuals and analogous work or programme, transparency obligations set out in paragraph 3 are limited to disclosing of the existence of such generated or manipulated content in an appropriate clear and visible manner that does not hamper the display of the work and disclosing the applicable copyrights, where relevant".

¹⁴ Zoals de rechtbank Midden-Nederland overwoog (overigens met betrekking tot een opname van een echte stem) in het vonnis van 12 augustus 2020, [ECLI:NL:RBMNE:2020:24](#), *Auteursrecht* 2020/3-4 m.nt. A.M. van Aerde. De rechtbank overwoog ook dat een stem géén portret is in de zin van artikel 21 Aw.

Vermelding gebruik AI

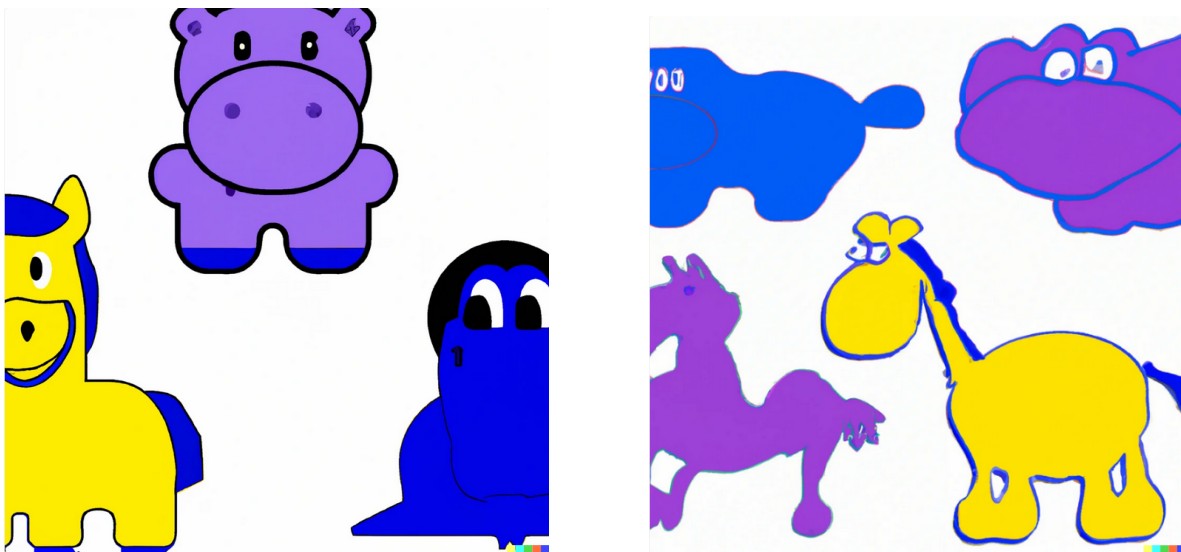
29. Wanneer iemand een AI heeft gebruikt om een voortbrengsel te maken...

- a) hoeft hij dat niet te vermelden, omdat het binnen de kortste keren de normaalste zaak van de wereld zal zijn en iedereen daar aan gewend is, waardoor vermelding nergens voor nodig is;
- b) is hij verplicht om dat steeds te vermelden;
- c) is hij verplicht om dat steeds te vermelden, inclusief de naam van de AI;
- d) is hij verplicht om dat steeds te vermelden, inclusief de naam van de AI en de prompt die aan de AI gegeven is.

omdat er anders sprake is van

- a) een oneerlijke handelspraktijk ([artikel 6:193c lid 1 BW](#));
- b) misleidend reclame ([artikel 6:194 lid 1 BW](#));
- c) een strafbaar feit (kunstvervalsing) ([artikel 326b lid 1 van het Wetboek van Strafrecht](#));
- d) een overtreding van punt 35 van [Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018](#).

en het verdient (geen) aanbeveling deze verplichting om gebruik van AI te melden, vast te leggen in de voorgestelde [EU AI Act](#).

"blue horse, purple dog & yellow hippopotamus" (D) Dirk x DALL-E, Human & AI